

Aan de gemeenteraad

Dienst/afdeling: SLWE

Onderwerp: Duurzaamheidscirkel Oss

Wat adviseert het college te besluiten?

1. *In te stemmen met de Duurzaamheidscirkel Oss.*

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?

Het is de ambitie van uw raad en het college om te behoren tot de meest duurzame gemeenten in Brabant. De raad en het college pakken duurzaamheid breed op: sociaal (People), ecologie (Planet) en economisch (Profit). We hebben onderzocht waar we feitelijk staan op het gebied van duurzaamheid door kennisinstituut TELOS (Universiteit Tilburg) een benchmark te laten uitvoeren. Daarvoor willen we versnellen en opschalen in onze aanpak. Daarbij letten we bij elk onderwerp op de combinatie van impact, beïnvloedbaarheid, complexiteit en benodigde middelen (Menskracht en middelen). Op basis hiervan hebben we 11 speerpunten gekozen. We hebben hierover met uw Raad gesproken en hierover gaan we in gesprek met het maatschappelijk veld. Die aanpak en speerpunten vormen over de pijlers People, Profit en Planet onze Duurzaamheidscirkel: het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Oss.

Opiniërende bespreking 25 februari 2016

De Duurzaamheidsmeting van TELOS en de Duurzaamheidscirkel zijn op 28 januari 2016 behandeld in een podiumbijeenkomst en zijn op 25 februari 2016 opiniërend besproken in uw raadscommissie Ruimte. De opinies en de suggesties vanuit de raadsfracties worden meegewogen in de uitwerking van de speerpunten en de Kadernota. Om invulling te geven aan de toezegging om snel concreet te worden, organiseren we op korte termijn een podiumbijeenkomst om te spreken over de energieopgave en de plannen om daar invulling aan te geven. Daarnaast zorgen we ervoor dat duurzaamheid zichtbaar wordt in de BBC-cyclus en onderzoeken we of een Duurzaamheidsconferentie met het maatschappelijke veld bij kan dragen aan het draagvlak en commitment voor de versnelling van de duurzaamheidsopgave. Ook zoeken we naar een mogelijkheid om het effect van onze inspanningen te meten.

Welk resultaat willen we bereiken?

We willen dat Oss beter scoort op duurzaamheid. Daarom richten wij ons op 11 speerpunten die voortkomen uit het onderzoek van TELOS. Elk van deze speerpunten werken we via de portefeuillehouders verder uit in uitvoeringsprogramma's, projecten of andere activiteiten. Bij alles wat we op het gebied duurzaamheid doen kijken we naar deze uitgangspunten:

- Van veilig ver weg, naar concreet dichtbij;

- Van initiatieven met een beperkt bereik naar 'massa' maken;
- Van het samen eens zijn naar concrete prestaties leveren;
- Zelf het goede voorbeeld geven.

1.1 De duurzaamheidsmeting 2015 geeft een feitelijk beeld van de sociale, economische en ecologische duurzaamheid van Oss.

Om te beoordelen hoe duurzaam we al zijn en om de juiste ambities te formuleren is een 0-meting uitgevoerd. Oss is een bijzondere gemeente die zich niet gemakkelijk laat vergelijken. We zijn een oude industriestad, maar ook een landelijke, agrarische gemeente als het gaat om de kernen in het buitengebied. In het beoordelen van het presteren van Oss op het terrein van duurzame ontwikkeling hebben we met die verschillende gezichten rekening gehouden en hebben we een benchmark gemaakt waarin zowel het karakter van de oude industriestad als dat van de landelijke/agrarische gemeente is gehanteerd. Ook heeft TELOS ons met andere Brabantse gemeenten vergeleken om te kijken waar we nu staan. Uit de duurzaamheidsmeting blijkt dat Oss nog ver verwijderd is van een top 3 positie. Toch is het zinvol om de eigen prestaties in beeld te brengen. We kunnen hierdoor gericht beleid ontwikkelen om Oss duurzamer te maken. Belangrijker dan de absolute positie, is de positieve ontwikkeling die Oss in de tijd doormaakt op het pad van duurzame ontwikkeling, gegeven de specifieke kenmerken die Oss heeft.

1.2 De Duurzaamheidscirkel bevat de speerpunten van ons duurzaamheidsbeleid

De speerpunten in de Duurzaamheidscirkel Oss zijn gekozen op basis van beïnvloedbaarheid, maar ook omdat we op deze onderdelen het verschil kunnen maken en duurzame resultaten kunnen en moeten bereiken. De Duurzaamheidscirkel is het kader van ons duurzaamheidsbeleid. De hierin genoemde speerpunten zijn of worden nader uitgewerkt in uitvoeringsprogramma's, projecten of activiteiten. Concreet voorbeeld is de Routekaart Duurzame Energie (vastgesteld in het college op 1 maart 2016) en de daaruit volgende projecten op het gebied van energiebesparing, duurzame opwekking van energie op de kortere termijn en de voorbereiding van besluitvorming van grootschalige opwekking van windenergie.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 Sommige ambities kosten extra geld.

Uw raadscommissie heeft breed aangegeven daarvan bewust te zijn en middelen te willen reserveren voor het realiseren van deze speerpunten. Wij leggen bij de uitwerking van de speerpunten telkens deze keuze aan u voor.

1.2 Samenwerking met het maatschappelijk veld is noodzakelijk voor het realiseren van onze speerpunten.

Dat betekent dat we afhankelijk zijn van het draagvlak en het commitment van onze maatschappelijk partners. We blijven daarom in gesprek en bepalen samen met hen de wijze van uitwerking van de speerpunten.

1.3 Grootchalige projecten kunnen maatschappelijke weerstand oproepen.

Daarvan zijn we ons bewust. Wij vinden het belangrijk om daarover het gesprek aan te gaan en een balans te zoeken tussen verschillende belangen zonder de opgave uit het oog te verliezen. Hierbij wordt u als raad nadrukkelijk betrokken.

1.4 Er zijn ook andere duurzaamheidsindexen beschikbaar dan de Telos-methodiek die wij gekozen hebben.

Gesterkt door de reactie van uw opiniecommissie hanteren we de TELOS-methodiek die waardenvrij in kaart brengt wat de feitelijke situatie is op het gebied van duurzaamheid. Dit 'eerlijke' beeld stelt ons in staat om de juiste speerpunten te kiezen én onze inspanningen af te zetten tegen die feitelijke situatie. Daarnaast zullen we ook de landelijke duurzaamheidsindex hanteren waarin we zelf een beeld geven van onze inspanningen. Om het effect van onze inspanningen te meten en zichtbaar te kunnen maken zoeken we naar een te hanteren instrument.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

De (meer)kosten voor duurzaamheid worden voor een groot deel gedragen door de afzonderlijke budgetten van de diverse thema's zoals veiligheid, afval, energie, arbeidsparticipatie e.d. Voor een succesvolle aanpak van versnelling en opschaling zullen we aanvullend moeten investeren in mankracht en geld. In de verschillende uitvoeringsprogramma's worden de financiële consequenties van de speerpunten nader uitgewerkt en aan uw raad voorgelegd.

b. Communicatie

We dragen duurzaamheid uit bij alle projecten en evenementen van de gemeente Oss en samenwerkende partners. Belangrijk is dat onze partners ons goed kunnen vinden om samen te werken en om de gezamenlijke boodschap uit te dragen (extern). Ook in de ambtelijke organisatie leggen we verbindingen en bedden we bij ieder project duurzaamheid breed en communicatief in (intern). Op deze manier voeren we geen algemene publiekscampagne, maar versterken de vele concrete projecten elkaar wel. Concrete projecten maken zichtbaar wat we doen op het gebied van duurzaamheid.

c. Uitvoering

Voor de interne regie op ons duurzaamheidsbeleid is een Kernteam Duurzaamheid opgericht. Hierin zit de coördinator duurzaamheid (Merijn Broeders), projectleider People (Irene Rouwenhorst), de projectleider Profit (Marieke Vossen) en de projectleider Planet (Dirk-Wim in 't Hof). Samen met de betreffende portefeuillehouders werken we de speerpunten nader uit en brengen we de voortgang in beeld. Externe partners, zoals inwoners, ondernemers, verenigingen en de organisaties actief op het terrein van duurzaamheid, zoals de Energiecoöperatie Oss, het Milleniumplatform en het OIK zijn betrokken bij de huidige duurzaamheidsprojecten. We willen deze samenwerking verstevigen, concreet maken en de uitvoering van de speerpunten versnellen. Daarom onderzoeken we de oprichting van een duurzaamheidsraad en/of een duurzaamheidsconferentie.

d. Overlegd met

De Duurzaamheidscirkel Oss is opgesteld in samenwerking met wethouder Van der Schoot en de andere leden van het college, het kernteam Duurzaamheid en diverse collega's van de afdelingen SM&M, SLWE, IBOR en Vastgoed.

Burgemeester en wethouders van Oss,

De secretaris,
drs. M.J.H. van Schaijk

De burgemeester,
drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans

Bijlagen

1. Duurzaamheidscirkel Oss 2016
2. Duurzaamheidsmeting Oss 2015
3. Presentatie (uitgewerkt) podiumbijeenkomst TELOS 28-01-2016

Samenvatting (=korte inhoud)

Het is de ambitie van uw raad en het college om te behoren tot de meest duurzame gemeenten in Brabant. De raad en het college pakken duurzaamheid breed op: sociaal (People), ecologie (Planet) en economisch (Profit). Allereerst hebben we onderzocht waar we feitelijk staan op het gebied van duurzaamheid. Dat hebben we gedaan door kennisinstituut TELOS (Universiteit Tilburg) een benchmark te laten uitvoeren. Op basis van deze gegevens hebben we speerpunten gekozen. We hebben die onderwerpen gekozen waar we de meeste duurzaamheidswinst kunnen halen en die we kunnen beïnvloeden. Die speerpunten vormen over de pijlers People, Profit en Planet onze Duurzaamheidscirkel. Het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Oss.